

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Marečnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 270.

V Ljubljani, v petek 24. novembra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 23. novembra.

Novo ministerstvo.

Ze pred 14 dnevi so bile oddane vse vstopnice za današnje seje državnega zbora; mnogi so hoteli danes priti na galerijo, pa niso več mogli, ker so bili vsi prostori natlačeni. Tudi mnogi člani gospodske zbornice so se bili zbrali v dotični loži, ravno tako je bila napolnjena ministerska loža, v kateri je bilo videti zlasti dosti plemenite gospode. Poslanci so bili tudi skoraj vsi prišli in so že pred 11. uro napolnjevali zbornico. Ko se predsednik baron Chlumecky poda na svoj sedež, prikaže se novo ministerstvo v zbornici in zasede svoje sedeže. V sredi se vsedeta knez Windischgrätz in grof Falkenhayn, njima na desno grof Schönborn pa Madeyski in Jaworski, na levo grof Welsersheimb in markiz Bacquehem, na skrajni levici pa grof Wurmb in pl. Plener.

Ko predsednik prebere cesarjevo pismo, s katerim se državni zbor sklicuje na današnji dan, in dopis ministerskega predsednika, s katerim naznanja sestavo novega ministerstva, oglasi se k besedi ministerski predsednik knez Windischgrätz ter prečita izjavo, s katero se ministerstvo predstavlja zbornici in razklada svojo nalogo. (Dotično ministersko izjavo objavili smo včeraj v telegramu. Op. vr.) Gledé pohvale mi je omenjati, da je prihajala zgolj od levičarskega kluba, konservativni in poljski klub pa se je nista udeleževala.

Ko je knez Windischgrätz izgovoril, prosil je moravski staročeški poslanec dr. Fanderlik besede, za katero se je bil že prej oglašil mladočeški poslanec dr. Herold. Predsednik baron Chlumecky pa odgovarja, da opravični red ne dopušča nobene razprave, da torej oglašeni gospodoma ne more dati besede, kar je vzbudilo silno veliko hrupa in z mladočeške strani so bili slišati kliči: „Vi se bojite besed“, katerim je pristavljaj dr. Herold opazko, da predsedništvo ne vé, kaj hoče po-

vedati; dr. Fanderlik pa je zahteval, da naj zbornica razsodi, ali sme govoriti, ali ne. Pri glasovanju se je večina izrekla zoper to, da bi omenjena poslanca govorila. Ali dr. Herold se je pri tej priliki pomagal; izročil je namreč pisan nujni predlog, da naj zbornica še v današnji seji prične razpravo o vladnem programu ter je ta nujni predlog precej obširno utemeljeval in na ta način povedal vse, kar mu je bilo na srcu. Ravno tako dobil je dr. Fanderlik besedo k temu nujnemu predlogu in je pri tej priliki v imenu svojih staročeških tovarišev naznanjal, da stopijo v opozicijo proti novemu ministerstvu.

Za njima prišlo je še mnogo drugih poslancev k besedi, ki so pa govorili o raznih drugih rečeh, samo o nujnosti ne, vendar predsednik ni nobenemu ugovarjal, ampak je mirno poslušal govornike, katerih večinoma zaradi velicega šundra še razumel ni. Zoper nujnost sta govorila poljski poslanec David Abrahamovič in levičarski poslanec Heilsberg, ki sta oba povdarjala, da bode pri razpravi o začasnem pobiranju davkov prilika, govoriti o tej stvari in da bosta zaradi tega omenjena kluba glasovala zoper nujnost. Za nujnost je govoril še dr. Lueger, razven katerega so prišli k besedi še dr. Kaizl, Laginja, Vašaty in Biankini, ki se je v hrvatskem govoru potezal za vzajemnost Slovanov ter pikro prijel Poljake, ki se nočejo družiti s svojimi slovanskimi brati. Pri glasovanju bila je nujnost Heroldovega predloga odklonjena s 178 proti 71 glasovom, ker so za njo razven Mladočehov glasovali samo slovenski in hrvatski poslanci, nemški nacijonalc in krščansko-socialni poslanci.

Ko se je predsednik spominjal med počitnicami umrlega nemško-češkega poslanca Meisslerja, stavil je dr. Pacak nujni predlog gledé premembe tiskovnega zakona, pa tudi ta predlog ni dobil potrebne večine.

Potem se je nadaljevala razprava o premembi volilnega reda, ki je pa izgubila svojo važnost, od-

kar se je zvedelo, da se bo moral predlog prešnje vlade umakniti novemu. Zato sta danes govorila le še Hauck in Březnovsky, vsi drugi so se dali zbrisati; potem so bili vsi predlogi gledé volilni premembe izročeni volilnemu odseku, ki se pomnoži od 24 na 36 članov. Ob 3. uri popoldne bila je seja dovršena in prihodnja seja napovedana na soboto 25. t. m.

Slovenska Leonina.

„Nos autem sperabamus, quia...“
Luc. 24, 21.

III. zvezek „Rimskega Katolika“ podal nam je modro sestavljena pravila slovenskega znanstvenega društva, a že IV. zvezek istega lista odpoveduje vse — za zdaj? — za vselej? — Piše tako: „Naš nasvet ob ustanovitvi katoliškega pisateljskega društva je ostal skoraj brez odziva v javnosti. Zdi se, da stvar ni še zrela, ali bolje: ideja ni našla mož. Kar jih je, so že drugod v delu in ne morejo vsemu kaj. Iz tega razloga so molčali poklicani možje!“ Odkritosrčno rečem, da ta razlog ne velja.

Ustanoviti hočemo vsekako strogo znanstveno slovensko društvo. V društvu je moč, koje posvetimo veri in narodu, narodu, čegar nekaterniki bi nas radi kamnjali. Koristiti hočemo narodu, čegar udje smo.

Slovenska Leonina tedaj se mora osnovati!

1. Je to želja mnogih. O tem Vas pač drugače ne moremo prepričati, kakor da Vam svetujem, če ne verujete, pokličite slovenske akademične izobražence izrecno na kaki „suffrage universelle“. Sicer pa pogledite zapisek udov nemške Dunajske Leonine. Tam nahajate celo vrsto slovenskih učenjakov.

2. Je v obilici delavcev. Slovenija šteje mnogo veleumov, akademično izobraženih, samoukov, izvedencev v vseh mogočih strokah. Eni so nedelavni, drugi pišejo v tujščini. Zakaj? Ker jim Slovenija ne da dela. Naša društva osnovana so vsa le po stari dobi prebujenja, ko je bilo malo moči,

LISTEK.

Selska slika.

Črtica od slavonske meje; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Predpust, veseli, okrogli predpust, je mnogim prekratek, a resni postni čas je predolg, meni pa ni bilo tako. Kadar je veliko dela, tedaj človek ne utegne, da bi dneve štel. Sicer nisem bil niti pred pustom brez dela, vendar v postu ga je bilo še veliko več, in tako je prišla prej, nego sem si mislil, vesela Velika noč.

Bila je jedna od povelikonočnih nedelj. Cerkovnik je že dvakrat odvalil k veliki maši, in ljudje so se zbirali v lepi, beli narodni nošnji pred cerkvijo. Pred veliko mašo potrkal je navadno večkrat kdo na moja vrata. Ta, da kaj naroči, drugi, da me vpraša za junaško zdravje, kakova stara kumica, da si kupi za dežajo (desetico) blagoslovljeni molek, drugi, da mi dá groš, da molim za tega ali onega pokojnika, ali pa za zdravje kakega bolnika. Baš te nedelje prišla je tudi stara sključena mamica. Poznala je nisem, ker kako bi spoznal v pol letu vse svoje župljane.

„Kaj bo dobrega, kumica?“ vprašal sem jo.

„Nič dobrega, nič, mladi gospod (to je pri nas navadni naslov kapelanu, naj je on še le prvo leto v duhovni pastvi, ali pa dvajseto, tako, da bi marsikateremu bolj pristojal naslov: „stari gospod“). Groš sem prinesla, če bodo hoteli moliti za zdravje.“

„Zakaj ne, kumica? Vendar za čegavo zdravje, saj ne vem, da bi bil kdo tako nevarno bolan?“

„Bolani je, bolan, Pokupčev Andrej. Jaz sem njegova mati. Od svatbe ni mu več zdravja, ni pomoči. Sel je v mlin, in kaj vem, ali je pretežko vzdigoval vreče, ali kaj? — zdravja ni. Nobena jed ne ostane v njem.“

„Hm, hm! Pa ste-li ga že kaj zdravili? Če bi pozvali zdravnika?“

„A kaj zdravnika! Če niso zdravila, ki smo mu jih dajali, pomagala, tudi zdravnik ne bode pomagal. Kaj mu nisem že kuhala! Nasvetovali so mi že to in ono, pa vse zastonj. Peljali smo ga tudi k neki ženi še tja doli izpod Kutine. Bil je ondi nekoliko dnij, a prišel je domov še slabejši, nego je odšel. Če Bog ne bode pomagal, ne bode nikdo drugi!“

„Ali ste čudni ljudje! — Kolikokrat sem vam že govoril, da ne hodite k takim ženam, pa je vse zastonj. Kaj bode taka babura več znala, kot zdravnik, kateri se je učil? — Siromašni Andrej, kdo

bi si mislil, da je tako na slabem? Bom že molil za njega, kumica, vendar naj se zgodi božja volja. Pošljite na vsak način po mene te dni, da bode z vsem preskrbljen.“

Razgovarjala sva se še nekoliko s kumico, dokler ni bilo treba iti v cerkev. In med onimi „Očenaši“, kateri se molijo po pridigi, bil je tudi jeden: za zdravje bolnega Andreja Pokupca. —

* * *

Vsako jutro, ko sem prišel po sv. maši iz cerkve, bil mi je prvi pogled tja proti župnišču. Zakaj? Zato, ker sem vedel, če se bodem vozil kam na obhajilo, ali ne. Pri nas je navada, da pridejo po gospoda vselej z vozom, naj si bo na obhajilo ali pogreb, tudi če je opravilo v vasi, ker niso pri nas vasi tako majhne in na kupu, kakor v moji domovini. Hiše zidane so v dolgi vrsti ob obeh straneh ceste, tako, da porabiš skozi navadno vas dobro uro, če jo hočeš premeriti od jedne strani do druge.

Bilo bi v resnici težko opravljati taka opravila peš v dolgi halji, bodisi že v lepem ali pa v grdem vremenu. Neprilичno je obakrat. Pomanjkuje nam zeló kamenja, da bi si napravili čvrste, zidane ceste, zato pa ob lepem vremenu goltaš gosti prah, kateri

a sedaj ni več tako. Osnova društev pa je ostala. Mala pešica mož sedi v odboru „svoje žive dni“, drugi akademično izobraženi pa molčijo kot misera contribuens plebs!

3. Dasi dovoli delavcev, a še več je tvarinel! Ako se slovenska Leonina ustanovi na omenjeni širši podlagi, imela bo vspehe, da se bo zavzelo, radovalo, da bo uživalo slovensko razumnost.

4. Je tako društvo v vseslovenskem programu, v resoluciji I. slovenskega katoliškega shoda, ki se glasi: „Ustanovi naj se slovensko vednostno društvo po vzgledu dunajske „Leonine“, katero prevzame nalogo, skrbeti za višje gojitev in razvoj krščanske vede“. — Ali ta razlog nič ne velja?

5. Bodi ime novemu društvu kakoršno koli a najbolj bi mu pristojalo „Leonina“, v proslavo veleumu, kateremu se klanjajo vsi narodi sveta in katerega tudi mi katoliški Slovenci hvaležni in ponosni imenujemo svojega Očeta.

6. Slednjič me groza spreletava pri misli na premnoge duševno hirajoče in stradajoče vseučiliščne dijake, katerim treba odprtih src in radodarnih rok in pa primerne polja, na katerem bi kazali sadove svojih študij.

Sklepam! Ko bi imel zmožnosti, ko bi me ne zadrževala tako rekoč večinoma sveta narodna dolžnost daleč preč od „kulturnih žil“ na prevažni slovenski postojanki, hitel bi od mesta do mesta slovenskega, od društva do društva od shoda do shoda in klical bi na glas:

Slovenska Leonina je prepotrebna!

Nos autem semper speramus!

S—a.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. novembra.

O rodovni viteza Apolinarija Jaworskega, novoimenovanega ministra za Galicijo, se je spisal v „Dilo“ članek, kateri dokazuje, da je pl. Jaworski čisto ruskega pokoljenja. Ded njegov, Peter Jaworski, iz stranske črte Piskiewicz, šlahič iz Stupice pod Drohobyczem in babica Tereza iz Kropiwnickih, sta bila po rodu imenitna Rusi in sta znala samo ruski jezik. Njun sin Teodor je skončal gimnazij v Samoboru in filozofijo (ta je bila taka, kakor današnja najvišja dva razreda gimnazijska) in pravo v Lvovu in je stopil v državno službo. Leta 1848 se ni udeležil revolucijskega gibanja. Kakor uradnik je avanzoval hitro, postal svetovalec apelacijni, oženil se bogato in kupil dve vasi. In on se je celo svoje življenje priznaval k narodnosti ruski. Teodor Jaworski je imel dva otroka, sina Apolinarija, sedanjega ministra, in hčerko. Vsakemu svojih otrok, ki sta se že čutila Poljaka, je dal po jedno vas. Teodor Jaworski je imel brata Jacentega, katerega potomci so ostali Rusi. Njegov vnuk Jaworski je sedaj grško-katoliški župnik v Putiatynjah na posestvu Mikolaja Torosiewicza. Z genealogijo novega ministra, kakor jo podaja organ ruskih narodovcev, pa Poljaki nočejo biti zadovoljni. Pravijo, da je spisana z napačnega stališča, češ, ker ves način in ton, v katerem je spisan oni članek, daje razumeti, da bi Jaworskega razžalil z odkrit-

jem njegovega ruskega pokoljenja. Genealogija ministra Jaworskega, pravi „Przeglad“, potrjuje dejstvo, dobro znano vsem, to namreč, da sta narod poljski in ruski tako tesno združena med seboj, da ni Poljaka, kateri bi ne imel Rusina mej sorodniki, in nasprotno ni Rusina, v katerega žilah ni teklo kaplje krvi poljske, z jedno besedo, to je jeden narod, govoreč dva jezika.

Volilna reforma bode tako rekoč jedino politično vprašanje, s katerim se ima baviti nova vlada in parlament v bližnji bodočnosti. Iz vladne izjave ni razvidno, kako da se misli premeniti volilni red, ali premembe bodo precejšnje. Razširjenje volilne pravice bode zdatno, zlasti delavci bodo volili in to najbrž v posebni skupnini, da se kaj ne omaje sedanjí vpliv meščanov in kmetov. Število poslancev se pomnoži. Ne vemo sicer, se le pomnoži le za nove delavske zastopnike, ali se tudi pomnoži število poslancev v drugih skupinah, da bi se tako vpliv delavskih zastopnikov popolnoma paralizoval. Poslednje je verjetno, ker se v vladni predlogi govori o novi razdelitvi okrajev. Slovenci bodo morali v zbornici biti jako previdni. Nemško gospodstvo v Avstriji sloni največ na umetni razdelitvi okrajev. Bati se je, da bi novo ministerstvo ravno tako ali še bolj pristranski razdeljevala okraje. Oziroma se bo pri volilni reformi na posebne razmere kraljestev in dežel. Pod tem je pač razumeti, da Galicija kaj posebnega dobi, oziroma ohrani, da Rusini ne pridejo do večje veljave. Pa tudi na Koroškem, Štajerskem ali Primorskem bi utegnili volilni red drugače vrediti, nego drugod, da se Slovenci potisnejo bolj v kot. Znabiti se vprašajo deželni zbori za mnenje. Za tako korenito premembo volilnega reda bode potreba dvetretjinske večine, katera je vladi baje že zagotovljena, ker za njeno predlogo bodo glasovali ves levičarski in poljski klub, Coroninijev in trentinski klub, konservativni veleposestniki in nekaj divjakov. Zato je jako dvomljivo, če bodo Slovenci sploh mogli kaj vplivati na to stvar, posebno bi to bilo nemogoče, ko bi izstopili iz vsake zveze z drugimi konservativci in bi bili osamljeni. Položaj je vsekako jako težaven.

Jezikovno vprašanje se umakne v ozadje. Pod novo vlado ta stvar za levičarje ni več pereča. Samo pod Taaffejevo vlado so vedno priganjali, da se stvar zakonito vredi. Od kod taka prememba? Levica se zanaša na novo vlado, da bode v jezikovnih stvareh postopala popolnoma v njih zmislu, zato pa ni več potrebno nobenega jezikovnega zakona. Tudi pod Auerspergovo vlado levica ni silila, da bi se jezikovno vprašanje rešilo zakonodavnim putem. Slovenci zatorej nimamo pričakovati, da bi nova vlada z nami v jezikovnem oziru lepše ravnala, nego so ravnale prejšnje centralistične vlade. Nikakor se pa jezikovno vprašanje le za sedaj ne odstavi z dnevnega reda, temveč tudi po volilni reformi ne bode vlada hotela nič slišati o narodni enakopravnosti, če bode le imela zanesljivo večino.

Moravski Čehi so že končno sklenili, da pojdejo v opozicijo. Pod predsedstvom dvornega svetnika Meznika je klub to sklenil. Meznik je odložil vsa poročila, ki jih je imel v imenu raznih

odsekov, ker on več ne more podpirati sklepov, s katerimi se vlada podpira. Vladni listi in pa konservativni „Vaterland“ na vso moč pregovarjajo moravske Čeha, da bi še podpirali vlado. Moravskih čeških poslancev je sicer le peščica, ali vendar je njih prehod v opozicijo hud udarec za vlado. Sedaj ni več v opoziciji le kaka češka stranka, temveč ves češki narod, ker zastopniki veleposestva se pa pač ne morejo resno zmatrati za zastopnike naroda, temveč le za zastopnike jednega stanovskega razreda. Prvi uspeh koalicije je, da se je najštevilnejši slovanski narod v Avstriji potisnil v opozicijo.

Katoliški centrum. Tisti nemški konservativni poslanci, ki niso zadovoljni s koalicijo, so baje za osnovo posebnega centruma. To je pa sedaj precej težavno, ker so konservativci s svojim upiranjem od sebe odtujili krščanske socialiste. Katoliški centrum bi imel le kaj vpliva, ako se vanj združi precej poslancev in se more opirati na narodne elemente. Katoliška stranka, v kateri bi bilo le kaceih deset poslancev bi kaj slabo vplivala na ves parlamentarni razvoj, ker bi svet potem mislil, da je je katoliško mišljenje tako malo razširjeno v Avstriji. Če se je mislilo na katoliški centrum, bi bili dotičniki dobro storili, da bi bili že pri volilni reformi tako postopali, da bi s krščanskimi socialisti lahko skupno postopali. Ako bi se dala osnovati le količica močna katoliška stranka, bi jo mi seveda veselo pozdravili.

Grof Hartenau. Bolgarska deputacija se je obrnila do grofinje Hartenau za dovoljenje, da se pozemeljski ostanki njenega soproga prepeljejo v Bolgarijo, koji se položé v katedrali v Sredu k večnemu počitku. Ta cerkev je iz starega časa. Turki so jo rabili za mošejo. Po osvobojenju Bolgarije so se hiše okrog te cerkve podrle in cerkev popravila, ter se zopet v njej opravlja pravoslavna služba božja. Grofinja je dala dovoljenje, da se grofovo truplo prepelje v Bolgarijo, ako le v to dovolijo na Dunaju. Deputacija je potovala na Dunaj in baje že dobila dovoljenje. Truplo se baje že v nedeljo prepelje v Bolgarijo. Knez Ferdinand in kneginja prideta iz Plovdiva, da bodeta pri Hartenauovem pogrebu.

Bolgarija osnuje parniško društvo na delnice na Črnem morju. Denar se bode baje nabral doma. Sploh se zadnji čas kaže, da v Bolgariji za razna podjetja ne manjka denarja. Sedaj so pa tudi razna večja dela v Bolgariji na dnevnem redu. V Sredu napravijo električno razsvetljavo in boljšo kanalizacijo, železnice se gradé in pristanišči v Varni in Burgasu se popravita.

Srbsko ministerstvo se baje v enem tednu premeni. Radikalna stranka želi, da se ministerstvo premeni, predno se začne budgetna debata, ker ni upanja, da bi Dokić mogel še kdaj opravljati vladne posle.

Alzacija in Lotaringija. Nemška vlada je zaukazala, da se v Alzaciji in Lotaringiji stanovske knjige smejo pisati le v nemščini. Pa ne le to, tudi rodbinska imena, katera imajo še nemško obliko, se morajo v nemški obliki pisati, ko bi tudi sedaj bila pofrancožena. Takih imen je sino veliko.

se vzdiguje pod tvojimi nogami, a ob grdem vremenu moraš pa biti že pravi junak, če se hočeš premikati po onem ogromnem, mastnem blatu, in paziti dobro, da ne padeš.

Sicer pa ljudem ni nikaka težava, da pridejo z vozom po gospoda. Imajo malone pri vsaki hiši konje, ne bomo razpravljali, kakove, nego dosti bode povedano: konje imajo. A če jih nimajo, naš narod je že toliko plemenit, da ob taki priliki ne bode nikoli odrekel sosedu, da mu ne bi dal voza. To je navadni voz, kripic nimajo. Naložé nekoliko slame ali sena, denejo gori lepo izvezeni podzglavnik, in čez vse pogrnejo še rudeče izšarano plahto. Nu, in vozi se človek dosti zložno, ker je cesta mehka, a konji umejo bežati.

Vendar skoro sem se malo preveč zagovoril. Tako sem tudi onega tedna po nedelji, ko je bila Andrejeva mati pri meni, vsak dan pogledaval tja proti župnišču, dokler nisem naposled zapazil znan voz kuma Mihatoviča. On je bil največkrat, kateri me je vozil v Andrejevo vas, o kateri vam moram tudi jaz par besed izpregovoriti.

Vas Dišnik bila je tam v šestdesetih letih povsem pravoslavna vas. Župnije niso ondi imeli, nego le malo cerkvico, dasi je bilo selo veliko in bogato. Prebivalci so bili koreniti Krajišnici (Graničarji),

katerim je zapovedoval kapetan v bližnjem župnem selu. Jedenkrat trebalo je nekaj popravljati, ne vé-li, če župno ali podružno cerkev, — ali ni šlo. Narod se je uprl, bili so že troški preogromni, in nekoliko rodovin je sklenilo, da se pomiri s katoliško cerkvijo in da prestopi k unijatom, češ, da ne bode tako treba onih troškov. Odšli so res nekateri veljaki v Križevac k unijatskemu škofu in mu naznali svoj prestop. Ali zdaj se je oglašil pravoslavni kapetan (hauptmann): „Dobro, prestopili ste, a zdaj vam bomo dali še župnika, a vi uporniki bodele mu zidali cerkev, župnišče in druga poslopja!“ In tako je bilo. Zopet ni šlo z lepa, ali so šibe pomagale, po tristo dobil jih je jeden. Reveži so morali dovažati kamen iz daljnega Gariča planine, za slab voziček potrošil je celi dan, in zidati, pa kako zidati. Sezidali so lepo cerkvico, precej veliko župnišče, hleve, svinjake, in ogromni dvor ogradili z debelim, visokim zidom, — pomislite, v našem kraju, kjer je kamen tolika redkost.

Dobili so župnika, ali unija se ni dolgo vzdržala. Stari so se še nekaj časa držali, a kasneje se zopet povrnili, a mlajši so počakali osemnaestega leta, potem pa zopet hajdi nazaj v pravoslavlje.

Zgodilo se je, da duhovni pastir naposled ni imel nobene duhovne ovce, pa je tako hoté ali ne-

hoté moral oditi, saj mu tako ni bilo ugodno, ker so mu razburjeni duhovi razne burke prirejali in večino poljskih pridelkov uničili ali pa pokradli.

Cerkveno opravo odpeljali so v Križevac, a lepa cerkvica propadala je od dné do dné, služila večkrat živini za streho, a kdor je potreboval kamenja ali pa kake druge stvari, pa si jo je odnesel.

Danes je cerkvica v jako žalostnem stanju, dasi bi se še dala popraviti, a nekdanje župnišče služi pa sedaj v sili za šolsko poslopje.

Vendar tudi pravoslavni ginejo v Dišniku, kakor v drugih vseh po vsem onem kraju od dné do dné, a na njihova mesta selijo se Mažari, ogerski Nemci, Čehi, a tudi Hrvati, kateri so prodali svoja posestva tujcem in si ceneje kupili polje bolj na strani.

Poznam vasi, katere pred štirimi, petimi leti niso imele nobenega tujca, zdaj jih imajo pa že od 80—100 števk. Davek, katerega plačujejo pravoslavni svojim župnikom, je velik, in čim manj jih je, tem več mora pojedinca plačati, tako, da jim je zdaj jako težko živeti.

Tako je tudi v Dišniku sedaj že nadpolovična večina katolikov, in želeli bi bilo od srca, da jim se propala unijatska cerkvica popravi, da imajo tudi oni svoje svetišče.

(Konec sledi.)

Razgled po slovanskem svetu.

Spomenik L. Imbrišimoviću v Požegi.

(Konec.)

A ne samo njemu na čast, nego tudi na ponos celemu hrvatskemu narodu, milemu našemu mestu Požegi in častnemu redu frančiškanskemu, kateremu je bil veren sin in sijajen kinč; — onemu redu frančiškanskemu, ki je, sledéč korake svojega dičnega prednika skozi stoletja, veren svoji tradiciji, bil svetovalec in učitelj naroda v naših krajih, veren tolmač njegovih želja in potreb.

Dopustite, gospoda mestjani in mili gosti, da poprej, nego predamo kip fra Luke vašim očem, na kratko omenim, kako je umetnik umel in izvel svojo nalogo.

Kakor je znano, izdelal je kip fra Luke glasoviti kipar Jurij Kiš, ki je prebival poprej v Berlinu, zdaj pa v Budimpešti; dleto njegovo je doseglo v tem delu višino pravega umetniškega umenja, pa tudi izvršenja. V markiranih potezah se nam prikazuje podoba starine junaka — po letih starega, ali po snagi in žaru svojega duha še vedno mladega. Ko pogledaš to lice, ki nosi verni tip narodni — resnobno in strogo, to lice, iz katerega odseva čvrsta volja in železna energija, črna tuga nad tegobami veka, a zraven tega ljubeznjivo in usmiljeno za bde svojega naroda; ko pogledaš čvrste mišice, junaško podobo tela, odločnost vsake poteze ne licu, potem razumiš, da tukaj krepak duh upravlja s krepkim telesom, in da je ravno tak in ne drugačen moral biti vodja, ki je osvobodil narod svoj.

In čas svobode je nastopil!

Prenehal je boj, zamrl strel in bojni krik na Sokolovcu*), neprijatelj je zapustil čvrsto trdnjavo mesta požeskega, pa se umaknil v preksavske svoje kraje. Junaški vodja naroda vtakne meč v nožnice in zmagovalce s svojimi četami se spušča iz pečine Sokolovca preko turških trofej, da zdolej med ranjenimi in razžaloščenimi vrši vzvišeno svojo nalogo duhovna in tolažnika.

Ta moment je izražen v krasnem delu Kiševem, vse je označeno in izvedeno popolnoma umetniško.

Ne vidimo boritelja duhovnika v besu in krvavi gneči zdvojne borbe, nego gledamo mirnega in resnobnega zmagovalca, ki je bil orodje pravice božje.

Se mi je v kratkem povedati, kako je naše mesto — majhno in večkrat prezreno med hrvatskimi mesti — prišlo do tega, da danes sebi in narodu hrvatskemu na slavo odkriva tako dičen spomenik.

Še leta 1878 se je porodila v domoljubnih srcih nekoliko mladeničev misel, da so ovekoveči s kamenito ploščo spomin na najpopularnejšo ličnost v zgodovini mesta Požega, na hrabrega frančiškana fratra Luko. To je bil začetek. Deset let pozneje, leta 1888 se je po nagovarjanju in trudu častitega o. Jožefa Kovačevića, katerega kot Požezana in frančiškana vežejo dve stroke vezí s to krasno povestniško remenicencijo, ustrojil odbor, ki je vodil dalje to zadevo pod pokroviteljstvom slavnega mestnega zastopstva. Izdatni darovi in prinosi naših mest, občin in posameznikov, dohodki od prirejenih zabav in predstav in slednjič obilna pripomoč mestne občine so pripomogli, da se je izvela ta patrijotična zadeva, ter danes radostnega srca in razdraganega čuvstva dokončuje odbor svoje delovanje. Ugodna in draga mi je dolžnost, da pri tej svečanostni priložnosti izrazim najglobokejo zahvalo in priznanje vsakemu, ki je pripomogel k temu podjetju bodisi s činom ali besedo, bodisi s svetom ali podporo. Na prvem mestu mi je omeniti neprecenljivih zaslug o. Jožefa Kovačevića pri osnovi odbora in za nabiranje prinosov in milodarov, ljubeznjive pripravnosti in samozatajne požrtvovalnosti umetnika g. Jurija Kiša in neumornega truda odborskega člana gosp. dr. Mihaela Reinerja za končne proslave pri postavljanju spomenika. Slava jim in hvala v ime mesta našega in cele domovine!

A zdaj je prišel, gospoda mestjani in mili gosti, oni želeni trenutek, da predamo mestu in mestjanstvu stare dične Požege ta umotvor na domoljubni užitek, da se v gledanju umetniškega dela veseli in oplemenjuje duša, da se s spominom na junaštvo in žarko domoljubje fratra Luke Imbrišimovića jači ljubezen proti rodu in domovini, sladi duša stare-

*) Hrib nad Požego, od koder je začel frater Luka preganjati Turke na sv. Gregorja dan, in Požezani še dandanes na ta dan streljajo na tem hribu ter se pri tem zabavajo. Na tem Sokolovcu raste izvrstno vino.

jega in navdušuje polet mladega, da živé in krepke postanejo one besede, katere je odbor vpisati dal na spominski plošči, vzdani v frančiškanski cerkvi našemu junaku: „Požega stara Tebi fra Luka spomenik diže, Tvoje vrline nek vječiti bude joj znak, — Junak si bio srcem i umom, mačem i sborom, Dič ni Tebom smo mi, Tebom dičan je dom.“

Prosim presvetlega gospoda velikega župana, da kot prvi poglavar in dostojanstvenik našega mesta odkritje spomenika odrediti izvoli.

Po kratkem govoru, v katerem je veliki župan proslavljal fratra Luko Imbrišimovića kot probuditelja hrvatskega naroda v duševnem pogledu, odredi svečano, da se odkrije spomenik, ki more biti mestu Požegi zares le na diko in ponos.

Na to pade zagrinjalo s kipa in narod zakliče „Slava fra Luki!“ a pevsko društvo „Vienac“ odpoje še pesem „Glasna jasna“. Tako se je izvršilo svečano odkritje spomenika vrlo zaslužnega frančiškana Luke Imbrišimovića.

Proslava se je dokončala s sijajnim banketom, kateremu je prisostvovalo do 100 oseb, med katerimi je bil sam veliki župan in mestni župan. Umetnik Kiš ni mogel priti k tej svečanosti, ker se je isti dan odkrival spomenik škofu Šepešiju v Pečuhu. Zares redka slava za umetnika, ki doživi, da se mu isti dan odkrivata dva umotvora. Nekim sicer ni po volji, da je izdelal spomenik omenjeni umetnik in ne Rendić. Nam niso poznati razlogi, zakaj ni odbor poveril dela umetniku Rendiću. V kolikor je razvidno iz govora predsednika omenjenega odbora, odločila je v tem zahtevana cena za delo. A ker je spomenik krasen v vsakem pogledu, mislimo, da se odbor ni ogrešil o narodno načelo, če ni dal ravno pri Rendiću dotičnega kipa izdelati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. novembra.

(Slovenska državnozborna delegacija — razdvojena.) Kakor je iz današnjega telegrama razvidno, razdvojili so se slovenski poslanci ob vprašanju, ali naj še ostanejo v Hohenwartovem klubu ali naj se ločijo iz njega. Izmed slovenskih poslancev so namreč poslanci: Gregorec, Gregorič, Kušar, Coronini Alfred, Nabergoj in Ferjančič naznanili načelniku, da vsled političnih razmer izstopijo iz Hohenwartovega kluba. Poslanci: Klun, Povše, Pfeifer, Globočnik, Šuklje, Robič in Vošnjak so sedaj še v Hohenwartovem klubu. Ker nam niso znani razlogi ne prvih, ki so izstopili, ne drugih, ki so ostali, zato danes ne moremo o tem izreči nobene sodbe. Le toliko lahko rečemo, da obžalujemo razkol slovenske delegacije v državnem zboru, ker je po našem mnenju razdvojena slovenska delegacija na Dunaju brez imena in brez pomena. (Prim. 1. telegram.)

(Imenovan) je preč. g. Janez Lukežič, župnik mirenški dekanom v Komnu.

(Usmiljeni bratje v Novem Mestu.) V Kandiji poleg Rudolfovega kupili so č. usmiljeni bratje iz Grada tamošnji grad, da v njem priredijo javno bolnišnico za moške. Č. o. Kajetan Popotnik, korški Slovenec iz Loč blizu Beljaka doma, se že dlje časa tam trudi kot prvi pripor nove naselbine, da bi vse lepo vredil in za slovesno otvoritev pripravil. Če kaj vmes ne pride, bodo dne 6. decembra t. l. na god sv. Nikolaja, škofijskega varuha, mil. gosp. prošt P. Urh novo bolnišnico in samostan otvorili in blagoslovili, č. oo. frančiškani pa začasno prevzeli skrb za dušni blagor bolnikov. Za zdaj bo do 30 bolnikov našlo tam popolnoma novih postelj, dobro vrejeno lekarno in zdravo kuhinjo. Sreča res, da je prišla deželnemu odboru kranjskemu dobra misel, povabiti č. usmiljene brate na Kranjsko. Stroške, velike stroške za to lepo naselbino nosi „provincija usmiljenih bratov“ — oziroma njen neumorno delaven glavar, preč. o. Emanuel Marija Leitner, provincijal in nadzdravnik v Gradcu. To vam bo lep spomenik na škofji jubilej sv. Očeta p. Leona XIII. Bog blagoslovi prepotrebno podjetje! Liga + 44.

(Lep dar za msgr. Jerana dijaško mizo.) Iz Skofje Loke se nam poroča, da so na priporočilo prečast. gosp. mestnega župnika Ivana Tomažiča zložili radodarni Ločani z vrlo svojo duhovščino 100 kron za dijaško mizo. Za Ločane je to nov dokaz, da je ondi kakor vedno tudi še sedaj najti blagih sre in radodarnih rok. To plemenito delo zasluži očitno pohvalo ter je priporočila vredno tudi drugod, kjer bivajo blagi mladolinjubi.

(Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) V nedeljo dne 26. t. m. priredili se bote zopet dve predstavi, in sicer popoldne ob 3. uri znana burka s petjem „Zmešnjava na zmešnjavo.“ Za to predstavu so se cene zdaj znatno znižale, radi tega ne veljajo za njo predplačani sedeži. Zvečer ob 8. uri se ponavlja krasna opera „Stari ženin“, katere je prva velika opera, ki jo je vprizoril slovenski oder.

(Akademično veselico) priredili so gg. goriški bogoslovci na praznik sv. Cecilije s sviranjem, petjem in govori. Vršila se je vzgledno, navdušeno v radost in zadovoljnost vse navzočih. Daljši opis pride.

(Slovensko gledališče.) Predstava opera „Teharski plemiči“ včeraj ni bila po vsem dovršena. Pavšek je bil od začetka zmolkel, pa se je že koncem prvega akta popravil ter dovršil svojo vlogo precej dobro. Gospodična Riha in Vašiček sta dobro pela. Posebno pohvalno pa je, da sta govorila pravilno slovenski. G. Nolli je bil prav na svojem mestu. Gdēna Nigrinova zadoščevala je svoji vlogi. Kvartet v 3. aktu je bil pomankljiv, isto tako zadnji zbor. Krivdo teh nezdatnih nedostatkov pripisovati pa je temu, da se je opera postavila vsled izrecne želje občinstva na repertoar v zadnjem tednu, da so se razposlale partije pet dni pred predstavu in da je bila le jedna orkestralna skušnja. Radi tega se more reči, da je bila predstava dobra in hvale vredna.

(Občinske volitve v Voloski razveljavljene.) Slovanski volilci so po dovršenih občinskih volitvah v Voloski zaradi nezakonitosti, s katerimi so nasprotniki zmagali za par glasov v 3. volilnem razredu, vložili ugovor proti volitvam. Namestništvo v Trstu je ugodilo temu ugovoru ter razveljavilo volitve v 3. razredu, ob enem pa tudi volitve v 2. in 1. razredu, tako, da se bodo na novo vršile volitve v vseh treh razredih. Slovanski stranki treba bo velike pozornosti, da je nasprotniki zopet s kakimi novimi volilnimi zvijačami ne iznenadijo.

(Mrtvo truplo), katero so našli na izanskem polju, so spoznali. Mrtvec je 60 let stari Janez Stražišar iz občine Tomišelj. Ker na truplu ni poznati kacega nasilstva, menijo, da je po nesreči padel v jarek in se utopil.

(Kranjska hranilnica) je mesto umrlega dr. Rob. pl. Schreya izvolila dr. Antona Pfeffererja svojim podpredsednikom.

(V Retečah pri Loki) je razpisana služba učitelja na novoustanovljeni jednorazrednici.

(Pred porotnike) pridejo v Ljubljani: 27. nov. Marija Krašna, tatvina; Ant. Blažič in Valent. Podobnik, uboj; 28. nov. Fr. Snedec, tatvina; Gregor Lapajne posilstvo; Mih. Komar, poskušano posilstvo; 29. nov. Franc Kristan in Franc Hribnik, težko telesno poškodovanje; 30. nov. Fr. Peteani, poskušani roparski umor; Alojzij Novak, umor; 1. dec. Jurij Ferlič, Mat. Jereb in Ožbalt Olivani, goljufija; Aleksander Dgave, požiganje; 2. dec. Blaž Snedec, težko telesno poškodovanje; Janez Bitenc, uboj. — Potem pride na vrsto mej drugimi obravnava zoper Mih. Uranič-a in 17 tovarišev zaradi ponarejanja kreditnih papirjev, ki bo trpela več dni.

(Mrtvega našli) so dne 21. novembra t. l. pastirji posestnika Stražišarja z Jezera pri Podpeči, in sicer ležečega na zobeh v nekem jarku, ki so živino v bližini pasli. Pred dvanaestimi dnevi odšel je bil neki z doma, v jedni bližnjih vasij popival, na to pa neko noč pijan odšel iz jedne ondotnih krčem, rekóč, da gre domu. Kakor se sumi, zgrešiti je moral v tem stanju pravo pot, ki vodi do njegovega doma, prišel tako do onega jarka, v katerega je pal in se tako ponesrečil. Njegova družina ga je povsodi iskala, a nihče jej ni vedel povedati, kje bi bil.

(Žandarmerijska postaja v Dobropolju) se bode, kakor poizvedamo, skoro stalno ustanovila. Poveljništvo je namreč volje, ustreči ondotni potrebi gledé varnosti ter javnega miru in reda, izpolniti željo, oziroma prošnjo županstva dobrepolske doline. — Ta žandarmerijska postaja na Vidmu bi bila kaj potrebna in torej pač na mestu.

(Kranjski pokojninski zaklad za ljudske učitelje) dobi letos 966 gld. iz preostanka, katerega je imela leta 1892 c. kr. založba šolskih knjig na Dunaju.

(Koncert v slavo sv. Cecilije.) Kakor vsako leto, tudi letos dne 22. t. m. napravil glasbeni zavod v Zagrebu koncert v slavo sv. Ceciliji, zaščitnici glasbe in petja. Dvorana je bila natlačena

polna. Péli so mej drugim Zajčev „Pater noster“ in Bortnjanskega „Slava vo višnih Bogu“.

(Vročinska bolezen), ki je dlje časa strašila po Laverci pod Ljubljano, je sedaj, kakor se nam poroča, prenehala; Ljubljančani torej zopet lahko brez skrbi obiskujejo kraj, ki jim je vedno priljubljen za izlete.

(Neva profesorska stolica na hrvatskem vseučilišču v Zagrebu.) Presvetli cesar je dovolil, da se ustroji na filozofičnem oddelku zagrebskega vseučilišča profesorska stolica za pedagogiko, teoretično in praktično modroslovje.

(Hrvatskega umetnika O. Cel. Medovića) je akademija lepih umetnosti in znanosti v Parizu radi njegove v Monakovem izpostavljene slike odlikovala s svetinjo prvega razreda in ga dne 4. t. m. imenovala svojim officier-jem.

(Novi reis-el ulem.) Dosedanji bosenski vrhovni načelnik mohamedancev je odstopil zaradi starosti. Zato je bil sedaj imenovan na to mesto Hadži Mehmed Teofik effendija Azabazić.

Spominjajte se

„katoliškega sklada“

ob raznih prilikah!

Društva.

(Vabilo k veselici) „Slovenskega bralnega društva“ v Kranju v nedeljo dne 26. nov. 1893. Vspored: 1. Poputnica „Hrvatske“, 2. „Kje dom je moj“, 3. „Danica“, udarja tamburaški zbor. 4. „Pogled v nedolžno oko“, moški četverspev. 5. „O, sluga!“ Burka v enem dejanju. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina udom 20 kr., neudom 40 kr. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Ajdovščini) vabi k veselici, katero priredi dne 26. novembra 1893 v prostorih „Edinosti“. — Spored: 1. Avg. Leban: „Slavjanska“, moški zbor. 2. Gregorčič: „Naš narodni dom“, deklam. 3. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 4. Jenko: „Moja ladja“, moški zbor. 5. Verdi: „Trovatore“, igranje na glasovir. 6. Vilhar: „Ipsvska“, samospev s spremljevanjem glasovira. 7. Nedved: „Naša zvezda“, mešani zbor. 8. Budin: „Odlomek iz skritega življenja“, prizor. 9. Jenko: „Što čutiš“, moški zbor. 10. Igra: „To sem bil jaz“, šaloigra v enem dejanju. — Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. — Vstopnina 30 kr., sedež 20 kr. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 24. novembra. Slovenski poslanci, sinoči pretresali politični položaj, nekateri zahtevali takojšnji brezpogojni izstop iz konservativnega kluba; drugi pa priporočali najprej pripraviti novo ministerstvo k jasnemu odgovoru na ponovljene gmotne in duševne terjatve slovenske. Ako dobe nepovoljen odgovor, pripravljeni so tudi oni za opozicijo; naglašali so pa, da se slogi slovenskih poslancev na ljubo podvržejo sklepu večine slovenskih tovarišev. Nabergoj stavi v tem smislu formalen nasvet, ker je pa Ferjančič ugovarjal, da se večini neče podvreči, izostalo je glasovanje. Med tem so prišli Dalmatinci Klaić, Borčić, Bulat in Šupuk

predložili pripravljeno izjavo, katera načelniku naznanja izstop iz kluba. Izjavo podpisali so Ferjančič, Kušar, Gregorec, Nabergoj, Coronini, Gregorčič: Ostali Globočnik, Klun, Pfeifer, Povše, Robič, Šuklje, Vošnjak, torej absolutna večina slovenskih poslancev so pa izrekli, da se za sedaj še ne morejo pridružiti, ker nečejo s prenatrženim korakom v nevarnost spraviti domovinskih interesov.

Dunaj, 24. novembra. Včeraj je naznanil grof Hohenwart, da so iz konservativnega kluba izstopili poslanci Klaić, Borčić, Bulat, Šupuk, Ferjančič, Kušar, Gregorec, Alfred Coronini, Gregorčič, Nabergoj in Zallinger. Klub vsprejel je jednoglasno resolucijo Dipaulijevo, da se klub trdo drži svojih verskih, političnih, narodnih in gospodarskih načel, in je pripravljen v tem smislu podpirati vlado. Vsprejel je tudi Šukljejevo resolucijo, da se klub trdno drži načela narodne enakopravnosti in mu hoče pomoči do uresničenja.

Dunaj, 24. novembra. Iz konservativnega kluba izstopivši Slovenci osnovali so poseben klub.

Dunaj, 24. novembra. Klub leve se je jednoglasno izrekel, da bode podpiral vlado in se obrnil do Coroninijevega kluba, da jo tudi podpira. V načelnštvo kluba je je izvolil Kuenburga, Heilsberga, Dumreicherja Russa in Widmanna.

Dunaj, 24. novembra. Bolgarska ministra Grekov in Savov, predsednik sobranju, Petkov, in polkovnik Živkov odpotovali so jutraj v Gradec, da odpeljejo Hartenau-ovo truplo v Bolgarijo.

Beligrad, 23. novembra. Pašić je naznanil, da pride v Beligrad samo, ako ga pokliče krona. Vojni minister je iz štedilnih ozirov nazaj poklical častnike poslane v Rusijo.

Rim, 24. novembra. Dopoldne je bil ministerski svet. Ministri so bajč sklenili, dati ostavko.

Rim, 24. novembra. (Stefanijevo poročilo.) Ministerski svet je sklenil, dati ostavko.

Benetke, 24. novembra. Kalnoky je sémkaj prišel in ostane tu nekaj dni. Odtod se povrne naravnost na Dunaj.

50.000 goldinarjev je glavni dobiček velike inomoške 50krajcarske loterije. Častite čitatelje opozarjamo, da je žrebanje nepreklicno 6. dec. 1893.

Umrli so:

22. novembra. Marija Gorenc, delavčeva žena, 32 let, Kolezijske ulice 8, vnetica možgan.

23. novembra. Marija Pavlič, usnjarjeva hči, 5 tednov, Streliške ulice št. 14, božjast. — Jožef Šeme, gostač, 93 let, Kravja dolina 11, ostarelost.

Uradne
in trgovske

KOVERTE

s firmo priporoča

KAT. TISKARNA

v Ljubljani.

Tuji.

Pri Malibu: Goldsteiner, inženir; Schwarz, Stransky, Geyringer, Rother, trgovci, z Dunaja. — Barsis, trgovec, iz Celja. — Tury, trgovec, iz Trsta. — Blassnig, potovalec, iz Domžal. — Berner iz Gradca. — Pekarek, logarski oskrbnik, iz Pleterjev.

Pri Stonu: Vetter, trgovec, z Dunaja. — Maulwurf, trgovec, iz Barča. — Wango, trgovec, iz Celovca. — Sliber, trgovec, iz Sele. — Kren, trgovec, iz Trsta. — Schuppert, trgovec, iz Berolina. — Pulzer, trgovec, iz Oseka. — Trojan, trgovec; Burger; Halm s soprogo; Leder, višji nadzornik, iz Gradca. — Brass iz Gorice. — Hribar iz Celja. — Pavel pl. Marsano, c. in kr. major, iz Pulja. — Moline iz Tržiča. — pl. Malberg s soprogo iz Trebnjega. — Viktor Schreiber, lastnik parnega mlina, iz Oseka. — Polan iz Litije. — Schlager iz Solnograda.

Pri avstrijskem caru: V. Jan, posestnik, iz Bleda. — Rant, trgovčeva soproga, iz Polhovega Gradca. — Anton Skala, nadučitelj, s soprogo, iz Vipave. — Miroslav Anžlovar, učitelj, iz Boljunca. — Leopold Steiner iz Gradca. — Bergant, jednoletni prostovoljec, cd Sv. Jurja.

Pri Južnem kotlodvoru: Rihard Zuzák, trgovec, s Češkega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	732.4	1.2	sl. vzh.	oblačno	34.30
23. u. pop.	729.0	0.8	sl. svzh.	sneg	sneg
9. u. zveč.	728.3	0.4	sl. vzh.		

Srednja temperatura 0.8°, za 1.9° pod normalom.

Oklic!

Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ sklenil je za leto 1894 za časa deželne razstave zgraditi in otvoriti svoje lastno dirkališče.

V dosego tega namena obrača se tem potom na vse nekdane športne kolege in prijatelje biciklističkega športa, da mu z zadovoljnimi doneski omogočijo nabrati potrebno svoto.

Biciklistički šport, kateri se je že po vseh kulturnih državah povzdignil na najvišjo stopinjo in kateri je še le v najnovejšem času zadobil v Hrvatih in Slovencih začetnike, ki z vsem naporom delujejo na to, da si bode tudi na slovenskem jugu pridobil ono veljavo, katero mu daje drugi narodi in države, nima samo veljavo kot šport sam, ampak je tudi velike važnosti za občevarje med južnimi brati. Obiski Slovencev pri Hrvatih rodila so hrvatsko-slovensko zvezo in v razširjenju in povzdigo te zveze služilo bode v prvi vrsti nameravano dirkališče našega kluba.

Preliminarni stroški za to podjetje proračunjeni so na 3000 gld.

Ker je izvršitev tega podjetja, ki bode za časa naše deželne razstave pri otvoritvi in poznejših priredbah dirk, akademij i. t. d. privabilo tudi mnogo gostov v belo Ljubljano in ima na mejnarodno občevarje veliko važnosti, upa klub, da mu bodejo prijatelji športa in zanimajoči se faktorji zagotovili izvršitev tega sklepa s tem, da mu naklonijo izdatnih podpor.

V nadi, da se bode vedelo ceniti zgradba biciklističkega dirkališča, obrača se podpisani odbor do slavnega občinstva, naj mu izvoli pošiljati eventualne prispevke na odbor

Odbor kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“

Služba organista in cerkvenika

kateri bi bil za silo tudi učitelj, je izpraznjena. Takojšnji nastop je želeli.

Ponudbe župnijskemu uradu v Vodicah.

Dunajska borza.

Dne 24. novembra.			Dne 23. novembra.			4% srečke dunajske parobrodne družbe		
Papirna renta 5%, 16% davka	97	gld. 25 kr.	Ogerska zlata renta 4%	115	gld. 19 kr.	Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18	20
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	90	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93	80	Rudolfove srečke, 10 gld.	22	50
Zlata renta 4%, davka prosta	117	85	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144	50	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	10	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160	50	Windischgraezove srečke, 20 gld.	59	—
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996	—	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198	50	Ljubljanske srečke	24	25
Kreditne akcije, 160 gld.	339	—	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	40	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153	80
London, 10 funtov strl.	125	55	4% kranjsko deželno posojilo	98	—	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2870	—	—
Napoleonond (20 fr.)	9	99 ¹ / ₂	Kreditne srečke, 100 gld.	196	75	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102	25
Cesarski cekini	5	97	St. Genois srečke, 40 gld.	68	50	Papirnih rubeljev 100	131	62
Nemških mark 100	61	75						

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izkrebjanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.